

การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

นายสุวรรณ บราณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-631-022-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E17049258

TRAINING NEEDS ASSESSMENT FOR ANNUAL OPERATION PLANNING
OF ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
UDONTHANI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr. Suwan Buran

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-631-022-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ชื่อนิสิต นายสุวรรณ บราผล

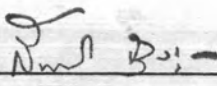
ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

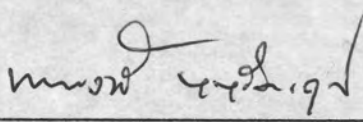

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุ่นพันธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุวรรณ บูราณ : การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี (TRAINING NEEDS ASSESSMENT FOR ANNUAL OPERATION PLANNING OF ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF UDONTHANI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ
อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 199 หน้า. ISBN 974-631-022-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ผลการวิจัย พบว่า

ผู้บริหารตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้บริหาร และประธานกลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับปานกลางทุกกลุ่มตำแหน่ง

ผู้บริหารตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้บริหาร และประธานกลุ่ม มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับปานกลางในทุกขั้นตอนของการวางแผนทุกกลุ่มตำแหน่ง แต่กลุ่มผู้ช่วยผู้บริหาร มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมมากในเรื่องการปฏิบัติตามแผน

มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมมากในเรื่องการพิจารณาเกณฑ์ในการตัดสินใจ การกำหนดทางเลือก การจัดลำดับความสำคัญของแผนงานและโครงการในขั้นการเตรียมการวางแผน การกำหนดวิธีดำเนินการในขั้นการวางแผน การนำร่างแผนปฏิบัติการเสนอเพื่อขอความเห็นชอบ การเตรียมบุคลากร ทรัพยากร การแบ่งงาน การมอบหมายงาน และการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ในขั้นการปฏิบัติตามแผน และการจัดระบบรายงานในขั้นการติดตามและประเมินผล

มีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมน้อยในเรื่องการประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนและจัดทำแผนในขั้นการวางแผน การปฏิบัติตามแผนหรือปฏิทินงานในขั้นการปฏิบัติตามแผน และการติดตามระหว่างปฏิบัติ ในขั้นการติดตามและประเมินผล

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ศึกษาศาสตร์ .....
ปีการศึกษา ..... 2537 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C541812 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: NEEDS ASSESSMENT / TRAINING / ANNUAL OPERATION PLAN /
UDONTHANI PROVINCIAL

SUWAN BURAN : TRAINING NEEDS ASSESSMENT FOR ANNUAL OPERATION
PLANNING OF ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF UDONTHANI PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. UTHAI BOONPRASERT,
Ph.D. AND ASST. PROF. TAWEEWAT PITAYANON, Ph.D. 199 pp.
ISBN 974-631-022-4

This research was to designed to assess primary school
administrators training needs for annual operation planning in elementary
schools under the jurisdiction of the office of Udonthani Provincial
Primary Education.

Research Findings :

Each group of administrators expressed their knowledge and
understanding for annual operation planning at moderate level.

Each group of administrators expressed their training needs but
the group of assistant administrators needed much more in planning procedure.

Each group, according to the needs assessment for annual
operation planning, needs for more experience in developing criterion
for decision making, alternative generation, prioritizing project and
program, operation proceduring, processing for planning approval,
monitoring, controling and reporting.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของท่านรองศาสตราจารย์ ดร. อุกุฏ บัญประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุขพันธ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และท่านรองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตตราคุลย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้อง และมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี และบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีที่มีส่วนช่วยเหลือทุกคน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ และบุคลากรในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุก อำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่มีส่วนช่วยเหลือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการส่งเสริมและเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณคำใหม่ ภูมิเพ็ง คุณคณิต ผลทวิ คุณศรีสุเพ็ญ ผลทวิ คุณจารุพรรณ วาสนะสัมพันธ์ คุณเตือนใจ นันทะศรี คุณทิพวรรณ โสภานิส คุณชมภูษ คำดีบุญ คุณเจริญชัย บรรเลงรัมย์ และคุณทรงสิทธิ์ พิมพ์วงศ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการทำ วิจัยตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณเส้น-คุณหลง บุราณ (บิดา-มารดา) และ คุณจันทร์ไต่ บุราณ ที่ได้เอื้ออากกร สันนิบสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สุวรรณ บุราณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ค
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
วิธีดำเนินการวิจัย	13
ลำดับขั้นตอนเสนอผลการวิจัย	17
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
การวางแผนและแผนปฏิบัติการประจำปี	20
การศึกษาความต้องการ	45
การศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม	49
หลักสูตรการฝึกอบรม	62
การฝึกอบรม	65
การประเมินการฝึกอบรม	73
การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวคิดและวิธีการสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ	86
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	96
3 วิธีดำเนินการวิจัย	100
วัตถุประสงค์การวิจัย	100
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	100
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103
การเก็บรวบรวมข้อมูล	108
การวิเคราะห์ข้อมูล	109
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	110
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	146
วัตถุประสงค์การวิจัย	146
วิธีดำเนินการวิจัย	146
สรุปผลการวิจัย	148
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	149
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	151
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	152
บรรณานุกรม	153
ภาคผนวก	159
ประวัติผู้วิจัย	199

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	102
2	แสดงความสำคัญของเนื้อหาและตัวบ่งชี้ตามสมรรถภาพที่มุ่งประเมินและจำนวน ข้อทดสอบ	105
3	จำนวนและร้อยละของแบบทดสอบที่ส่งไปและได้รับคืน	109
4	วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบทดสอบ	111
5	ตารางตัวอย่างช่วงคะแนนระดับความรู้ ความเข้าใจ	117
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	118
7	ตารางตัวอย่างแสดงช่วงคะแนนระดับความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ..	123
8	สรุปความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	125
9	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทุกชั้นตอน	128
10	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีใน โรงเรียนประถมศึกษาในชั้นการเตรียมการวางแผน	132
11	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีใน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในชั้นการวางแผน	135
12	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีใน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในชั้นการปฏิบัติตามแผน	138
13	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีใน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในชั้นการติดตามและประเมินผล.	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงระดับความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยสรุปเป็นขั้นตอนของการวางแผน	144
15	แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบทดสอบถูกและสัดส่วนของผู้ตอบแบบทดสอบผิด	161
16	แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์หาความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด	163
17	แสดงช่วงคะแนนของระดับความรู้ ความเข้าใจ ตามเกณฑ์ของเบส์ท์ (Best).....	167
18	แสดงช่วงคะแนนของระดับความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมตามเกณฑ์ของเบส์ท์ (Best)	171

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. โครงสร้างของแผนบริหารโรงเรียน	38
2. แผนปฏิบัติการประจำปี	41
3. แสดงการปฏิบัติในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ประจำปีการศึกษา	43

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แสดงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	80
2	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	81
3	แสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ	88